ਰਾਜ ਸਾਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION, PUNJAB, CHANDIGARH (S.C.E.R.T.)

S.C.O. 66-67, SECTOR 17-A, CHANDIGARH

ਕੌਮੀ ਯੋਗਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 2012 National Talent Search Examination 2012

> State Level Test-2012 ਜਮਾਤ (Class X)

MENTAL ABILITY AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

Time: 3 hours

Max. Marks: 180

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ :180

Instructions for candidates:-

- 1. This exam is in two parts, each part has 90 questions.
- 2. Part-1 is related to Mental Ability Test.
- 3. Part-II relates to Scholastic Aptitude Test. It consists of eight subjects, details of which are given below:
 - i) Physics;
- ii) Chemistry;
- iii) Biology;
- iv) Geography
- v) History;
- vi) Civics;
- vii) Mathematics
- viii) Economics
- Each question carries one mark. All questions are compulsory.
- You have been provided with a answer sheet (OMR)
 for this question paper. Darken the correct option
 of each question in the answer sheet (OMR) with
 black/blue ink.
- Rough work may be done on the provided blank space.
- 7. There is no negative marking in this question paper.

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

- ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
- 2. ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੈਬੰਧਤ ਹੈ।
- ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
 - i) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ
- іі) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ
- iii) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ
- iv) ਭੂਗੋਲ
- v) ਇਤਿਹਾਸ
- vi) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ
- vii) ਗਣਿਤ
- viii) ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤੌਰ
- 4. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
- 5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੀ/ ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
- 6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
- 7. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Rough Work/ ਕੱਢਾ ਕੈਮ

A	В	С	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	Ó	P	Q	R	s	Т	U	V	w	x	Y	z	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	

· 14

;

ŗ.

(NTSE-X), 2012 Part-1 (ਭਾਗ-1)

Mental Ability Test-2012/ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ-2012. Questions:1 to 90

Directions (1-6) There is a number series following a pattern. One place is left blank. Find out the correct answer from the options.

- Q.1 840, 168, 42, 14, 7
- (2) 7
- (3) 9
- (4) 11
- Q.2 321, 322, 321, 325, 317, 326, 299.....
 - (1) 315
- (2) 215
- (3)115
- (4) 105
- Q.3 0.5, 1.5, 4.5, 13.5,
 - (1) 45.5
- (2) 39.5
- (3)30.5
- (4) 40.5
- Q.4 $\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{3}{5}, \frac{4}{\sqrt[5]{5}}, \frac{5}{25}, \dots$
- (1) $\frac{6}{\sqrt[5]{5}}$ (2) $\frac{6}{\sqrt[25]{5}}$ (3) $\frac{6}{125}$
- (4) $\frac{7}{25}$
- Q.5 1,1,2,4,4,9,8,16,16,25,....,36
 - (1) 25
- (2) 24
 - (3)32
- (4) 36
- Q.6 2,5,10,17,26,, 50
 - (1) 40
- (2) 35
- (3)36
- (4) 37
- Q.7 Class A has students twice that of class B. After adding 20 students to class A and 30 students to class B the total number of students in both the classes is 140. What is the number of students in class A in the beginning?
 - (1) 30
- 60 **(2)**
- (3) 80
- 160 (4)
- Q.8 If the first four letters of a term 'HIPPNOWADISAM' are written in reverse order, the next five letters are written without changing their order and then, the remaining letters are again written in reverse order, then which letter is in the middle of the word?
 - (1) O
- W **(2)**
- (3) A
- (4)

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪੁਸ਼ਨ 1-6) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਭੋ।

- **4.1** 840, 168, 42, 14, 7
 - (1) 5
- (2) 7
- (3) 9
- (4) 11
- ų.2 321, 322, 321, 325, 317, 326, 299.....
 - (1) 315
- (2) 215
- (3)115
- (4) 105
- Ų.3 0.5, 1.5, 4.5, 13.5,
 - (1) 45.5
- (2) 39.5
- (3)30.5
- (4) 40.5
- $\psi.4 \frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{3}{5}, \frac{4}{\sqrt[4]{5}}, \frac{5}{25}, \dots$
 - (1) $\frac{6}{\sqrt[5]{5}}$ (2) $\frac{6}{\sqrt[25]{5}}$ (3) $\frac{6}{125}$

- ų.5 1,1,2,4,4,9,8,16,16,25,.....,36
 - (1) 25
- (2) 24
- (3)32
- (4) 36
- ឬ.6 2,5,10,17,26,, 50
 - (1) 40
- (2) 35
- (3)36
- (4) 37
- ਪ੍ਰ.7 ਕਲਾਸ A ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਲਾਸ B ਨਾਲੋਂ ਦਗਣੀ ਹੈ।20 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਸ A ਵਿੱਚ ਅਤੇ 30 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਸ В ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਉਪਰੈਤ ਦੋਵਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ 140 ਹੈ। ਕਲਾਸ A ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
 - (1) 30
- (2) 60
- (3) 80
- 160 (4)
- ਜੇਕਰ 'HIPPNOWADISAM' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ **4.8** ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਲਟ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗਲੇ ਪੰਜ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਤਰਤੀਬ ਬਦਲਿਆ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤਰਤੀਬ ਉੱਲਟ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਅੱਖਰ ਹੋਵੇਗਾ।
 - (1) 0
- W (2)
- (3) A
- (4)

Q.9 In the following letter series how many times do 'PQR' occur in such away that Q is in the middle of P and R.

QMPNPQRROPQNOPPQRPMQROPQRPPRRPQRP

- (1) 5 (2) 6
- (3)
- (4) 3
- Q.10 How many 5's are there in the following sequence which are immediately followed by 3 but not immediately preceded by 7?
 895325385568733577536533573853
 - (1) One
- (2)
- (3) Three
- (4) Four
- Q.11 Which word will appear third in dictionary?
 - (1) BALLIUM
- (2) BALLISTICS

Two

- (3) BALLERINA
- (4) BALLISTITE
- Q.12 Which word will appear Last in the dictionary?
 - (1) Laugh
- (2) Latch
- (3) Laurels
- (4) Latitude
- Q.13 If \rightarrow stands for addition,
 - ← stands for subtraction,
 - † stands for division,
 - ↓ stands for multiplication,
 - stands for equal to, then which of the following alternatives is correct.
 - (1) $2\downarrow 5\leftarrow 6\rightarrow 2\uparrow 6$
 - (2) $5 \rightarrow 7 \leftarrow 3 \uparrow 2 \uparrow 4$
 - (3) $3\downarrow 6\uparrow 2\rightarrow 3\leftarrow 6\updownarrow 5$
 - (4) $7 \leftarrow 43 \uparrow 6 \downarrow 1 \updownarrow 4$
- Q.14 If L denotes ×, M denotes ÷, P denotes+, Q denotes -, then 16p 24M 8Q 6M 2L 3=?
 - (1) 10
- (2) 9
- (3) 12
- (4) 11
- Q.15 If + means ×, means ÷, ÷ means-, and × mean +, then which one of the following equations is correct?
 - (1) $7+8-2\div5\times12=45$
- (2) 36-6+10×5=65
- (3) 66×4-9+11=88
- (4) 162+10-2×12=218
- Q.16 If the given inter changes namely: signs + and ÷ and numbers 2 and 4 are made in signs and numbers, which one of the following equations would be correct?
 - (1) $2+4 \div 3=3$
- (2) $4+2 \div 6 = 1.5$
- (3) $4 \div 2 + 3 = 4$
- $(4) 2+4 \div 6 = 8$

- ਪ੍ਰ.9 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ 'PQR' ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ Q,P ਅਤੇ R ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ। QMPNPQRROPQNOPPQRPMQROPQRPPRRPQRP
 - (1) 5 (2) 6
- (3) 4
- (4) 3
- ਪ੍ਰ.10 ਨਿਮਨ ਲੜੀ ਵਿਚ ਅੰਕ 5 ਕਿੰਨੇ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਕ 5 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਕ 3 ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅੰਕ 7 ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।

895325385568733577536533573853

- (1) ਇਕ
- (2)
- (3) ਤਿੰਨ
- (4) **ਚਾਰ**
- ਪ੍.11 ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ' ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 - (1) BALLIUM
- (2) BALLISTICS
- (3) BALLERINA
- (4) BALLISTITE
- ਪ੍.12 ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਖੀਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
 - (1) Laugh
- (2) Latch
- (3) Laurels (4)
 - (4) Latitude
- ਪ੍.13 \rightarrow ਜੇਕਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜੋੜ,
 - ← ਦਾ ਮਤਲਬ ਘਟਾਓ,
 - ↑ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਗ,
 - 📗 ਦਾ ਮਤਲਬ ਗੁਣਾ ਅਤੇ
 - **‡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ**
 - ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਠੀਕ ਹੈ।
 - (1) $2\downarrow 5\leftarrow 6\rightarrow 2\updownarrow 6$
 - (2) $5 \rightarrow 7 \leftarrow 3 \uparrow 2 \updownarrow 4$
 - (3) $3\downarrow 6\uparrow 2\rightarrow 3\leftarrow 6\updownarrow 5$
 - (4) $7 \leftarrow 43 \uparrow 6 \downarrow 1 \uparrow 4$
- ਪ੍.14 ਜੇ L ਦਾ ਮਤਲਬ ×, M ਦਾ ਮਤਲਬ ÷, P ਦਾ ਮਤਲਬ + * ਅਤੇ Q ਦਾ ਮਤਲਬ–ਹੋਵੇ ਤਾਂ 16p 24M 8Q 6M 2L 3=?
 - (1) 10
- (2) 9
- (3) 12
- (4) 11
- ਪ੍.15 ਜੇਕਰ + ਦਾ ਮਤਲਬ ×, ਦਾ ਮਤਲਬ ÷, ÷ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਤੇ × ਦਾ ਮਤਲਬ + ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਮੀਕਰਣ ਠੀਕ ਹੈ?
 - (1) 7+8-2÷5×12=45
- $(2)36-6+10\times5=65$
- (3) 66×4-9+11=88
- (4) 162+10-2×12=218
- ਪ੍.16 ਜੇਕਰ ਚਿੰਨ੍ਹ + ਅਤੇ ÷, ਅੰਕ 2 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਮੀਕਰਣ ਠੀਕ ਹੈ।
 - (1) $2+4\div 3=3$
- $(2) 4+2\div 6=1.5$
- (3) $4 \div 2 + 3 = 4$
- $(4) 2 + 4 \div 6 = 8$

Directions (Q.17-18)In the following question there are equations without signs between each two numbers. Find out from the given four options which one would render the equation to the correct.

Q.17
$$22 \triangle 2 \triangle 4 \triangle 6 \triangle 13$$

(1)
$$-, \div, +, =$$
 (2) $+, -, \div, =$

(3)
$$\div$$
, -, +, = (4) +, \div , -, =

Q.18 10
$$\triangle$$
 19 \triangle 21 \triangle 3 \triangle 22

(1)
$$-, \div, +, =$$
 (2) $+, -, \div, =$

(3)
$$\div$$
, -, +, = (4) +, \div , -, =

Directions (Q.19-21) study the following information to answer the given questions. In a certain code language. "rise and shine" is written by '935', "nice sun rise" is written as "719" and "sun and moon" is written as '657'.

Q.19 What is the code for 'Sun'?

- (1) 5 (2) 6 (3) 7 (4) 1
- Q.20 Which of the following represents 'moon rise'?
- (1) 7,1 (2) 1,3 (3) 6,7 (4) 9,6
- Q.21 What does '1' stands for?
 - (1) nice (2) sun (3) rise (4) moon

Q.22 If tree is called green,

green is called rain, rain is called water, water is called air, air is called blue. Where do the fish swim?

- (1) water (2) rain
- (3) air
- (4) blue
- Q.23 A family has a man, his wife, their 4 sons and their wives. The family of every son also has 3 sons and one daughter. Find out the total number of male members.
 - $(1)^{-1}$
- (2) 12
- (3) 4
- (4) 17

Directions (Q24-25) read the following information carefully and answer the questions which follows...

Anupma started from point A, walked 7 m towards the west. Took a left turn, walked 2m and reached point C. She then took a right turn and walked 4m to reach point D. She then took a right turn, walked 2m before taking a final right turn and walking 3m before stopping at point B.

- Q.24 How far and towards which direction is point A from point B.
 - (1) 6m towards west
- (2) 8m towards east
- (3) 10m towards east
- (4) 10m towards west

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 17-18) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਣਿਤਕ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ ∆ਦੀ ਕ੍ਮਵਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਠੀਕ ਸਮੀਕਰਣ ਬਣ ਜਾਵੇ।

$$\Psi.17$$
 22 \triangle 2 \triangle 4 \triangle 6 \triangle 13

(1)
$$-, \div, +, =$$
 (2) $+, -, \div, =$ (3) $\div, -, +, =$ (4) $+, \div, -, =$

(1)
$$-, \div, +, =$$
 (2) $+, -, \div, =$

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 19-21) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹੋ। ਕਿਸੇ ਕੌਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "rise and shine" ਨੂੰ '935' ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।, "nice sun rise" ਨੂੰ '719' ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "sun and moon" ਨੂੰ 657 ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

प्.19 'Sun' स वेंड वी ਹੋਵੇਗਾ?

ਪ੍ਰ.20 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ 'moon rise' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

ਪ.21 '1' ਕਿਸਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

(1) nice
$$(2)$$
 sun (3) rise (4) moon

ਪ੍ਰ.22 ਜੇਕਰ ਦਰਖ਼ਤ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਹਰਾ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹਵਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਕਿੱਥੇ ਤੈਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰ.23 ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੁਰਸ਼, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇਕ ਧੀ ਹੈ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 24-25) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

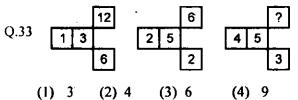
ਅਨੁਪਮਾ ਨੇ ਬਿੰਦੂ A ਤੋਂ ਤੁਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 7 ਮੀਟਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਗਈ, ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਈ ਅਤੇ 2 ਮੀਟਰ ਤੁਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਿੰਦੂ C ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੋੜ ਕਟਿਆ ਅਤੇ 4 ਮੀਟਰ ਤੁਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬਿੰਦੂ D ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਈ ਅਤੇ 2 ਮੀਟਰ ਤੁਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੱੜੀ ਅਤੇ 3 ਮੀਟਰ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਰੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੰਦੂ B ਤੇ ਰੁੱਕ ਗਈ।

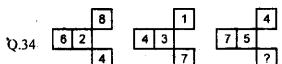
ਪ੍ਰ.24 ਬਿੰਦੂ A ਬਿੰਦੂ B ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ?

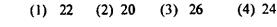
- (1) 6 ਮੀਟਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ (2) 8 ਮੀਟਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ
- (3) 10 ਮੀਟਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ (4) 10 ਮੀਟਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ

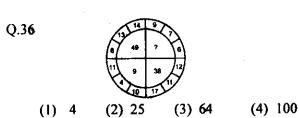
Q.25 If Anupma walks 2m towards South from point A and reaches point E. Which of the following points (including E) would fall in a straight line? (1) A,B (2) A,D (3) B,C (4) C,D Q.26 In a certain code REVERSE is written as	ਪ੍ .25	ਜੇਕਰ ਅਨੁਪਮਾ ਬਿੰਦੂ A ਤੋਂ 2 ਮੀਟਰ ਦੱਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂ E ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਾ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਬਿੰਦੂ (E ਸਮੇਤ) ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ? (1) A,B (2) A,D (3) B,C (4) C,D
SFWFSTF. How is FORWARD written in that code? (1) ENQVQZC (2) GPSVBSE (3) GPSXBSF (4) GPSXBSE	प् .26	ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ REVERSE ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ SFWFSTF ਉਸੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ FORWARD ਨੂੰ ਕਿਵੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? (1) ENQVQZC (2)GPSVBSE (3) GPSXBSF (4)GPSXBSE
Q.27 In a certain code language 'OUTER' is coded as 'MSRCP' and STICK is coded as 'ORGAI'. In the same code 'WHOLE' will be coded as? (1) YJQNG (2) UFMCJ (3) UFJMC (4) UFMJC	ų.27	ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'OUTER' ਦਾ ਕੋਡ 'MSRCP' ਹੈ ਅਤੇ STICK ਦਾ ਕੋਡ 'ORGAI' ਹੈ। ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'WHOLE' ਦਾ ਕੋਡ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? (1) YJQNG (2) UFMCJ (3) UFJMC (4) UFMJC
Q.28 If SEASONAL is written as ESSANOLA, how can SEPARATE be written in that code? (1) SEAPARET (2) ESPARATE (3) ESPAARTE (4) ESAPARET	ਪ੍ਰ.28 ਜੌ	ਕਿਰ SEASONAL ਨੂੰ ESSANOLA ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ SEPARATE ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? (1) SEAPARET(2) ESPARATE (3)ESPAARTE (4) ESAPARET
 Q.29 In certain code language RAGHAVAN is written as GARVAHNA. In that code which word will be written as MATHAVAN? (1) TAMVAHNA (2) TAMVAHAN (3) TAMHAVNA (4) MATVAHNA 	Ų29	ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ RAGHAVAN ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ GARVAHNA. ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ MATHAVAN ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਤ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। (1) TAMVAHNA (2) TAMVAHAN (3) TAMHAVNA (4) MATVAHNA
Q.30 If in a certain code language BLOOD is written as 24113, BRUST is written as 26078, then the code of ROBUST is (1) 620781 (2) 612078 (3) 678102 (4) 610732		ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ BLOOD ਨੂੰ 24113, BRUST ਨੂੰ 26078 ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ROBUST ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ। (1) 620781 (2) 612078 (3) 678102 (4) 610732
Q.31 In a certain code language BROTHER is coded as 2456784, SISTER is coded as 919684, then what is the code for ROBBERS? (1) 182522 (2) 4562684 (3) 9245784 (4) 4522849	ų.31	ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ BROTHER ਦਾ ਕੋਡ 2456784, SISTER ਦਾ ਕੋਡ 919684 ਤਾਂ ROB- BERS ਦਾ ਕੋਡ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? (1) 182522 (2) 4562684 (3) 9245784 (4) 4522849
Q.32 In certain code language if TEA is written as 2051, Then COFFEE=? (1) 365566 (2) 316655 (3) 315566 (4) 3156655	ų.32	ਕਿਸੇ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ TEA ਨੂੰ 2051 ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ COFFEE=? (1) 365566 (2) 316655 (3) 315566 (4) 3156655

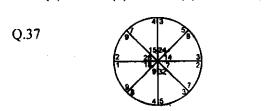
Directions (Q.33-40) what will come in place of question mark (?) in the following questions.

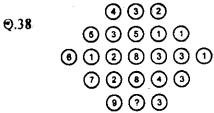

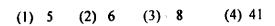

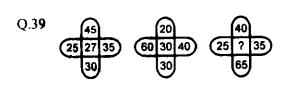

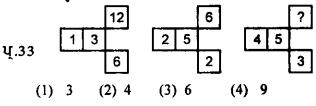

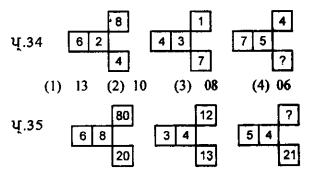

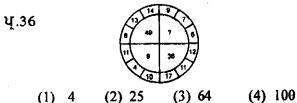

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 33~40) ਹੇ<mark>ਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍</mark> (?) ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭਰੋ।

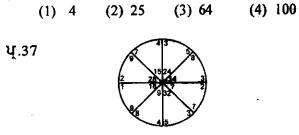

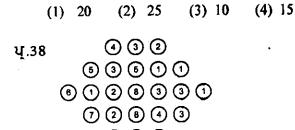
(2) 20

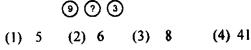
(1) 22

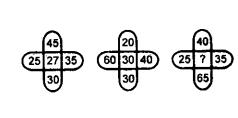
(3) 26

(4) 24

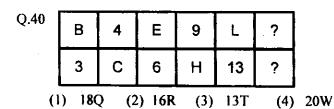

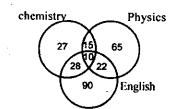

प्.39

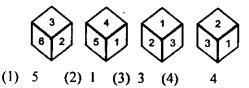

Q.41 The diagram gives the number of candidates who failed in chemistry, Physics and English in different tests. The total number of candidates appeared was 600. What is the percentage of candidates who failed in atleast two subjects?

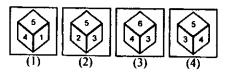

(1) 12.5 (2) 1.25 (3) 12.05 (4) 12

Q.42 Four positions of a dice are given below. Identify the number at the bottom when top's number is 6.

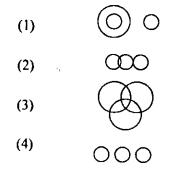

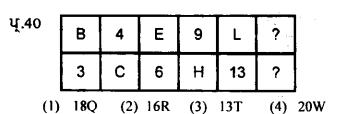
Q.43 Four views of one cube are given below. Each of the six faces of cube is numbered. In figure 3 which number will be opposite to the face with number 3?

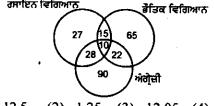
(1) 1 (2) 2 (3) 5 (4) 6

Q.44 Which one of the following figures represents the relationship among Zebra, Grass eating animals, Lions?

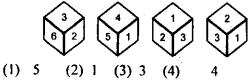

ਪ੍.41 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਚਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੇਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲਾ ਗਿਣਤੀ 600 ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਤੀਸ਼ਤਤਾ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਘੱਟੋ–ਘੱਟ ਦੋ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਫੇਲ ਹੋਏ ਹਨ।

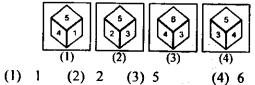

(1) 12.5 (2) 1.25 (3) 12.05 (4) 12

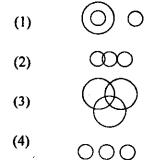
ਪ੍.42 ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਠੋਸ ਘਣ/ਲੁੱਡੋ ਗਿਟੀ ਦੀ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉੱਪਰ ਅੰਕ ਸੈਖਿਆ 6 ਹੈ ਤਾਂ ਥੱਲੇ ਵਾਲੀ ਅੰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ।

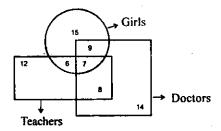
ਪ੍.43 ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਠੋਸ ਘਣ ਘਣ/ਲੁੱਡੇ ਗਿਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 6 ਪਾਸਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਤੇ ਸੈਖਿਆ ਛਪੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਚਿੱਤਰ ਨੰ.3 ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ 3 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੋਵੇਗਾ?

ਪ੍ਰ.44 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਜੈਬਰਾ, ਘਾਹ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

Directions (Q.45-47) study the following venn diagram carefully and answer the questions.

Q.45 Which no.	represents	the	girls doctor	who	are	not
teachers?						

- (1) 7
- (2)
- (3) 9
- (4) 15

6

Q.46 Number 8 represents-

- (1) The doctors who are teachers also
- (2) only doctors
- (3) girls who are teachers
- (4) girls who are doctors

Q.47	Which no.	represents	girls who	is	teacher	as	well
	as doctor	also?					

- (1) 9
- **(2)** 6
- (3) 8
- 7 (4)

Directions (Q.48-52). The letters given below follow a definite patteren. Find out the missing letters to complete the pattern.

- Q.48 a ____ cead ___ e___dceadc_
 - (1) ddca
- dcae (2)
- (3) ccde
- acde (4)

__ bb____ abbaa _ Q.49 ___ abba __

- (1) aaab
- abab **(2)**
- (3) bbba
- baba (4)

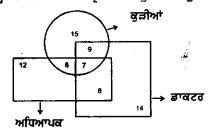
Q.50 m ____ mm ___ n mmmn ___mmnm __

- (1) mnmn
- nnmm (2)
- (3) nmmm
- (4) nmmn

Q.51 aba__baca_ba__bacaabac_ _aca

- (1) cacb
- ccab (2)
- (3) cabc
- (4) abcc
- _bcc_ _bca _ca___bc_ Q.52 a _
 - (1) bbaa
- (2) bbab
- (3) aabb
- (4) baba

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 45-47) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੈਨ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਊ।

ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਲੜਕੀਆਂ ਡਾਕਟਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਧਿਆਪਕ ५.45 ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- (1) 7
- 6 (2)
- (3) 9
- (4) 15

ਅੰਕ 8 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ-**Ų.46**

- (1) ਡਾਕਟਰ ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਹਨ
- (2) ਕੇਵਲ ਡਾਕਟਰ
- (3) ਲੜਕੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ
- (4) ਲੜਕੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਡਾਕਟਰ ਹਨ

ਕਿਹੜਾ ਔਕ, ਲੜਕੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ Ч.47 ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਹਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- (1) 9
- 6
- (3) 8
- (4) 7

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 48-52) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਇਕ ਨਿੰਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (Pattern) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਪਤ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭੋ।

__ cead ____ e___dceadc_

- (1) ddca
- dcae **(2)**
- ccde (3)
- acde (4)

abba ____ bb___ abbaa _ _ b ਪ੍ਰ.49

- (1) aaab
- abab (2)
- (3) bbba
- baba **(4)**

__ mm ____ n mmmn _ _mmnm _ **Ų.50** m_

- (1) mnmn
- nnmm
- (3) nmmm
- **(2)** (4) nmmn

aba___baca__ba__bacaabac_ _aca ឬ.51

- (1) cacb
- ccab (2)
- (3) cabc
- abcc (4)

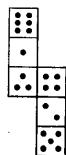
_ca__bc__bcc__bca

- (1) bbaa
- bbab (2)
- (3) aabb
- (4) baba

7

Q.53 If 12% people in a village, are suffering from cancer and 13% from blood pressure, which of the following diagram best represents the sick population of the village.

Q.54 How many dots lie opposite the face having three dots, when the given figure is folded to form a cube?

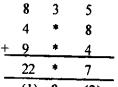

(1) 2

- (2) 4
- (3) 5
- (4)

Directions (Q.55-56). In the following questions arrange the words as they occur in dictionary and choose the correct sequence.

- Q.55 i) select ii) seldom iii) send iv) selfish
 - v) seller
 - (1) i,ii,iv,v,iii
- **(2)** ii,i,v,iv,iii
- (3) ii,i,iv,v,iii
- (4) ii,v,iv,i,iii
- Q.56 i) Hectic ii) Hesitate iii) Hunter
 - iv) Hollow v) Hamper
 - (1) **V,I,IV,II,III**
- (2) **V,I,II,IV,III**
- (3) V,I,IV,III,II
- (4)**V,II,I,IV,III**
- Q.57 Find the number + in the addition problem given below.

0 (1) (2)

(3) 6 (4) 9 Q:58 Isha, Surabhi and Priya have the average of their heights as 180cm. The height of Priya equals the average of the heights of others. Find the average

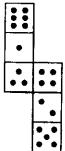
of heights of Isha and Surabhi (in cm)

- (1) 140cm
- **(2)** 160cm
- (3) 170cm
- (4) 180cm

ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਦੀ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਸੋਂ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਅਡੇ 13 Ų.53 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਸੋਂ ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਬੀਮਾਰ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪ.54 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਤਹਿ ਕਰਨ ਤੇ ਬਣੇ ਘਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਬਿੰਦੂ ਹਨ। ਉਸਦੇ **ਵਿਰੋਧੀ** ਪਾਸੇ ਼ ਕਿੰਨੇ ਬਿੰਦੂ ਹੋਣਗੇ।

(1) 2

- (2) 4
- (3) 5
- (4)

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (55-56) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦਕੌਸ਼ ਦੇ ਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਸੰਭਾਵੀਂ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹ **ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਮੂਹ ਲਭੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ** ਹੋ ਜਾਵੇ।

- ਪ੍ਰ.55 i) select ii) seldom iii) send iv) selfish v) seller
 - (1) i,ii,iv,v,iii
- (2) ii,i,v,iv,iii
- (3) ii,i,iv,v,iii
- (4) ii,v,iv,i,iii
- i) Hectic ii) Hesitate iii) Hunter ਪ੍ਰ.56
 - iv) Hollow v) Hamper
 - (1) V,I,IV,II,III
- (2) **V,I,II,IV,III**
- (3) **V,I,IV,III,II (4)** V,II,I,IV,III

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀ ਜੋੜ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਕ *** ਲੱ**ਭੋ। 3 5 8 4

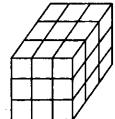
22 7

ਪ੍ਰ.57

- (1) 0 (2) 4
- (3) 6 (4) 9
- ਈਸਾ, ਸੁਰਭੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਆ ਦੀ ਔਸਤ ਉੱਚਾਈ 180 ਸੈ.ਮੀ. ਪ੍ਰ.58 ਹੈ। ਪ੍ਰੀਆ ਦੀ ਉਚਾਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਉਚਾਈ ਦੇ ਈਸਾ ਅਤੇ ਸੂਰਭੀ ਦੀ ਔਸਤ ਉਚਾਈ (ਸੈ.ਮੀ. ਵਿਚ) ਪਤਾ ਕਰੋ।
 - (1) 140 剂 州
- (2) 160 ਸੈ ਮੀ
- (3) 170 ਸੈ.ਮੀ
- (4) 180 ਸੈ.ਮੀ

Directions (Q 59-62) wooden cuboid is painted Red on all the four adjoining sides and black on two opposite sides, ie top and botton. It is then cut at equidistance at right angles four times vertically (top to bottom) and two times horizontally (along the sides).

The figure here represents the cuboid and lines represents the cuts made. Study the diagram and answer the following questions.

\mathbf{O}	50 F	low	many	cmall!	cubo	shir	will	thus be	forme	42
v.	J7 F	1UW	HIMIN	Silialii	CUL	nus	WILL	แบนร บับ	101 HIGH	11

- (1) 24
- (2) 27
- (3) 16

(4) 48

Q.60 How many cuboids will have one face painted only in black?

- (1) 4
- (2) 3
- (3) 2
- (4) 1

Q.61 How many cuboids will have no painted face at all?

- (1) 2
- (2) 4
- (3) 5
- (4) 1

Q.62 How many cuboids will have at least three sides painted?

- (1) 8
- (2) 6
- (3) 3
- (4) 2

Q.63 A clock seen through a mirror shows quarter to three. What is the correct time shown by the clock?

- (1) 8:15
- (2) 9:15
- (3) 8:17
- (4) 9:17

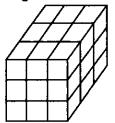
Q.64 A is the son of B, while B and C are sisters to one another. E is the mother of C. If D is the son of E. Which of the following statements is correct?

- (1) D is the maternal uncle of A
- (2) E is the brother of B
- (3) D is the father of A
- (4) B and D are brothers

Q.65 A is B's brother, C is A's mother. D is C's father. E is B's son. How is D related to A?

- (1) Grand son
- (2) Great grandson
- (3) Grand father
- (4) son

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 59-62) ਇਕ ਲਕੜੀ ਦੇ ਘਣਾਵ ਤੇ ਚਾਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਭੂਜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਅਤੇ ਦੋ ਉਲਟ ਭੁੱਜਾਵਾਂ (ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ) ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਕੋਣ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੂਰੀ ਤੇ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਰ ਵਾਰੀ (ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ) ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰੀ (ਭੂਜਾਵਾਂ ਨਾਲ) ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਚਿੱਤਰ ਘਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਲਾਈਨਾਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕੱਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ (ਪੜ੍ਹੋ) ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।

ਪ੍ਰ.59 ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਛੋਟੇ ਘਣਾਵ ਬਣ ਜਾਣਗੇ।

- (1) 24
- (2) 27
- (3) 16
- (4) 48

ਪ੍.60 ਕਿੰਨੇ ਘਣਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

- (1) 4
- (2) 3
- (3) 2

(3) 5

(4) 1

ਪ੍.61 ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਘਣਾਵ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- (1) 2 (2) 4
 - .
- **(4)** 1

ਪ੍ਰ.62 ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਘਣਾਵ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ–ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਪਾਸੇ ਰੰਗ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

- (1) 8
- (2) 6
- (3) 3
- (4) 2

į.63 ਇਕ ਕਲਾਕ (ਘੜੀ) ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਬਣੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਤੇ ਪੋਣੇ ਤਿੰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕਲਾਕ (ਘੜੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਕੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- (1) 8:15
- (2) 9:15
- (3) 8:17
- (4) 9:17

ਪ੍ਰ.64 A,B ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ B ਅਤੇ C ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭੈਣਾ ਹਨ। E, ਮਾਂ ਹੈ C ਦੀ।ਜੇ D,E ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਠੀਕ ਹੈ?

- (1) D,A ਦਾ ਮਾਮਾ ਹੈ
- (2) E.B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ
- (3) D,A ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ
- (4) B ਅਤੇ D ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਹਨ

A,B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, C,A ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, D,C ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ।E,B ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।D,A ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

- (1) ਪੋਤਰਾ
- (2) ਪੜ੍ਹ-ਪੌਤਰਾ
- (3) ਦਾਦਾ
- (4) ਪੁੱਤਰ

- Q.66 Sham Lal was born on March 6, 1993, The same year independence day was celebrated on Friday. Find out the birth day of Sham Lal?
 - (1) Tuesday
- (2) Wednesday
- (3) Monday
- (4) Saturday
- Q.67 Arrange the following in meaningful sequence
 - (a) Electricity(c) Lights
- (b) Dam(d) River
- (e) Power house
- (1) b,d,a,c,e
- (2) d,b,e,c,a
- (3) d,b,c,a,e
- (4) d,b,e,a,c

Directions (Q68-70). Study the following information carefully and answer the given questions.

P,Q,R,S,T,V,W and X are sitting around a circular table facing the centre but not necessarily in the same order

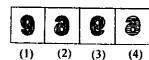
- · R sits third left of W
- X sits second to right of T.
- T is not an immediate neighbour of R and W.
- Two people sit between P and S. Neither P nor S is an immediate neighbour of X.
- Q is not an immediate neighbour of X and P.
- Q.68 Who amongst the following represent the immediate neighbours of S?
 - (1) W,T
- (2) R,Q
- (3) R,X
- (4) X,T
- Q.69 What will come in place of the question mark according to the above seating arrangement?

- (1) Q
- (2) R
- (3) P
- (4) W
- Q.70 Who is on the immediate left of W?
 - (1) Q
- (2) F
- (3) T
- (4)

Directions (Q.71-73) Choose the correct mirror Image of the figure (X) from amongst the four alternatives given along with it.

Q.71

- ਪ੍.66 ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਦਾ ਜਨਮ 6 ਮਾਰਚ 1993 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਸਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 - (1) ਮੰਗਲਵਾਰ
- (2) ਬੁੱਧਵਾਰ
- (3) ਸੋਮਵਾਰ
- (4) ਸ਼ਨੀਵਾਰ
- ਪ੍ਰ.67 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਤਰਤੀਬ ਦਿਉ।
 - (a) ਬਿਜਲੀ
- (p) **ਭੂ**ਮ
- (c) ਰੌਸ਼ਨੀ
- (d) ਦਰਿਆ
- (e) ਬਿਜਲੀ ਘਰ
- (1) b,d,a,c,e
- (2) d,b,e,c,a
- (3) d,b,c,a,e
- (4) d,b,e,a,c

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 68-70) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।

P,Q,R,S,T,V,W and X ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਮੇਜ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਠੇ ਹੋਣ।

- W ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ R ਬੈਠਾ ਹੈ।
- T ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ X ਬੈਠਾ ਹੈ।
- R ਅਤੇ W ਦਾ ਲਾਗਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ T ਨਹੀਂ ਹੈ।
- P ਅਤੇ S ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।
 P ਅਤੇ S ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਲਾਗਵੇਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨਹੀਂ ਹਨ X ਦੇ।
- Q ਲਾਗਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਨਹੀਂ ਹੈ X ਅਤੇ P ਦਾ
- ਪ੍.68 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ S ਦੇ ਲਾਗਵੇਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
 - (1) W,T
- (2) R,Q
- (3) R,X
- (4) X,T
- ਪ੍ਰ.69 **ਉਪਰੋਕਤ ਬੈਠਣ ਦੇ ਪ੍ਰੰਬਧ ਤੋਂ ? ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੀ** ਆਵੇਗਾ?

- (1) Q
- (2) R
- (3) P
- (4) W
- ਪ੍ਰ.70 W ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਲ (immediate) ਕੌਣ ਬੈਠਾ ਹੈ ?
 - (1) Q
- (2)
- (3) T
- (4)

a

(4)

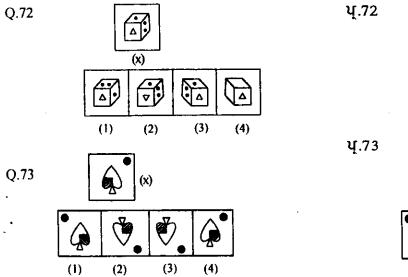
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 71-73) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ (×) ਦਾ ਠੀਕ ਦਰਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ (Mirror Image) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ 1,2,3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਲੱਭੋ।

ਪ੍ਰ.71

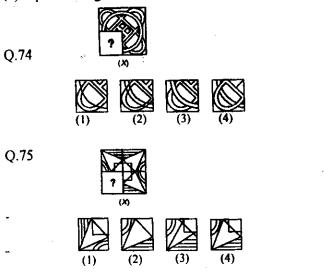

(2)

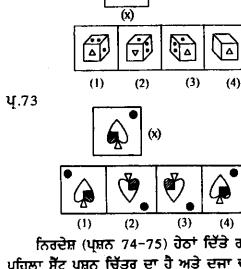
(3)

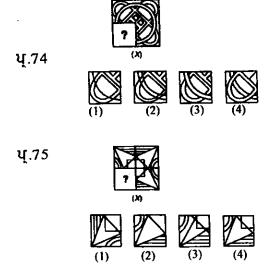
Directions (Q.74-75) out of the following two sets. Ist set is a problem figure where as the 2nd set is of answer figures having four alternatives. You have to find which of the answer figure would fit in place of the question mark (?) in problem figure.

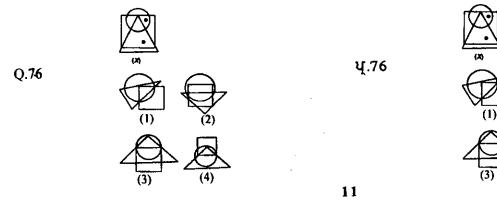
Directions (Q.76-77) From amongst the figure marked (1), (2), (3) and (4) select which satisfies the same conditions of the placements of dots as in fig. (X).

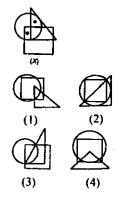

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 74-75) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਸੈਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸੈਂਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਸੈਟ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੱਗ ਜਾਵੇ।

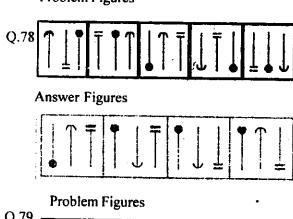
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 76-77) ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ (1), (2) (3) ਅਤੇ (4) ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਚਿੱਤਰ (X) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

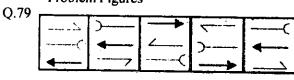

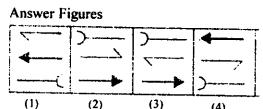

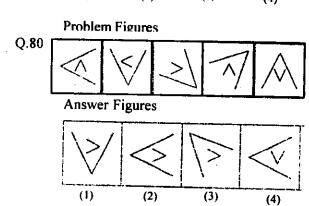
Direction (Q 78-82). In each of the questions given below which one of the following answer figures should come after the problem figures if the sequence were continued?

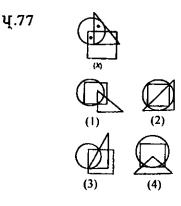
Problem Figures

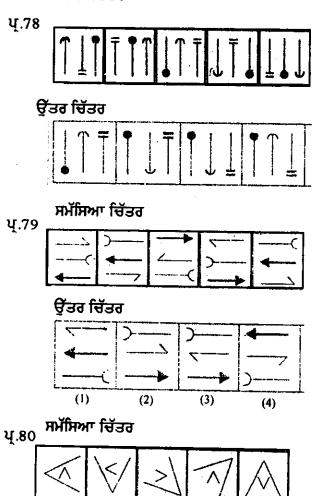

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 78-82) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲੱਗੇਗਾ, ਜੇ ਲੜੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

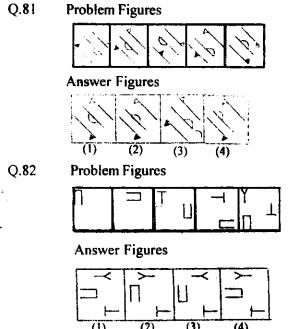
ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

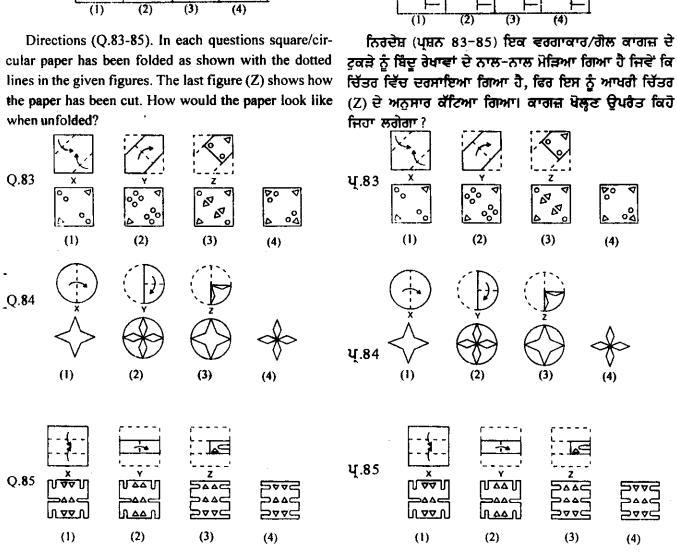
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

(3)

(2)

ਪ੍ਰ.81 ਸਮੱਸਿਆ ਜਿੱਤਰ

ਉਤਰ ਚਿਤਰ

ਪ੍ਰ.82 ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

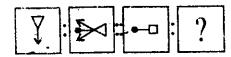
Directions (Q.86-90) Select the related number/Letter/Figure from the given alternatives.

- Q.86 15:220 :: 25:?
 - (1)600
- (2) 620
- (3)625
- (4) 650

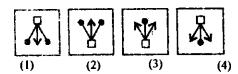
Q.87 AZBY: CXDW:: HSIR:?

- (1) JQKP
- (2) KPLO
- (3) YBXC
- (4) TGSH

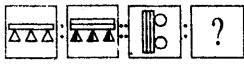
Q.88 Question Figure:

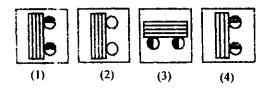
Answer Figures:

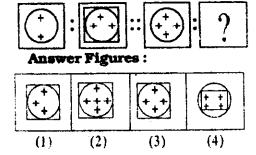
Q.89 Question Figure:

Answer Figures:

Q.90 Question Figure:

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 86–90) ਸੰਬੰਧਿਤ ਔਕ/ਅੱਖਰ/ਚਿੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚੁਣੋ।

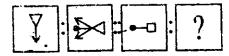
ų.86 15:220 :: 25:?

- (1) 600
- (2) 620
- (3) 625
- (4) 650

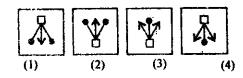
ų.87 AZBY: CXDW:: HSIR:?

- (1) JQKP
- (2) KPLO
- (3) YBXC
- (4) TGSH

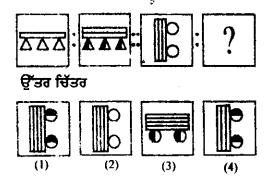
ਪ੍ਰ.88 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

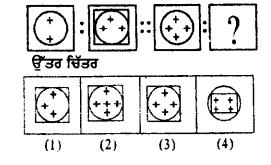
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

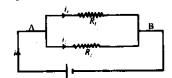
ਪ੍ਰ.89 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

ਪ੍ਰ.90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

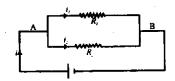

- Q.91 A ray of light goes from the medium of refractive ਪ੍ਰ.91 ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਕਿਰਨ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਜਿਸਦਾ ਅਪਵਰਤਨ index μ_1 to a medium of refractive index μ_2 . The angle of incidence is i and the angle of refraction is r. Then (sin i/sin r) is equal to:
 - (1) μ_{i}
- μ_2
- (3) μ_1/μ_2
- (4) μ_2/μ_1
- Q.92 A boy sitting on the top most berth in the Compartment of a train which is just going to stop on the railway station, drops an apple aiming at the open hand of his brother situated vertically below his hands at a distance of about 2m. The apple will fall:
 - (1) In the hand of his brother
 - Slightly away from the hand of his brother in the direction of the motion of the train.
 - Slightly away from the hands of his brother in the direction opposite to the direction of the motion of the train.
 - (4) None of these
- In the following electric circuit, what will be value Q.93 of i, and i,?

- $i_1 = \frac{R_2}{R_1 + R_2}i$; $i_2 = \frac{R_1}{R_2 + R_1}i$
- (2) $i_1 = \frac{R_1}{R_2 + R_1} i$; $i_2 = \frac{R_2}{R_1 + R_2} i$
- $i_1 = \frac{R_1 + R_2}{R_1}i$; $i_2 = \frac{R_2 + R_1}{R_2}i$
- (4) None of these
- Q.94 The human ear can detect continous sound in frequency range 20Hz to 20000 Hz. Assume speed of sound in air is 300m/s for all frequencies. Calculate the wave length corresponding to the given extreme frequencies of audible range:
 - (1) 6.5mm
- 16.5mm **(2)**
- 116.5mm (3)
- (4) 61.5mm

- ਅੰਕ μ , ਹੈ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਮਾਧਿਅਮ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ ਅੰਕ μ , ਹੈ, ਵਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਜੇ ਆਪਾਤੀ ਕੋਣ i ਅਤੇ ਅਪਵਰਤਿਤ ਕੋਣ r ਹੈ ਤਾਂ (sin i/sin r) ਕਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ?
 - (1) μ_1
- (2 μ_2
- (3) μ_{1}/μ_{2}
- (4) μ_2/μ_1
- ਪ੍ਰ.92 ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਉਪਰ ਵਾਲੀ ਸੀਟ (berth) ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਰੁਕਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੇਬ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 2ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਸੇਬ ਕਿੱਥੇ ਡਿੱਗੇਗਾ?
 - (1) ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ।
 - (2) ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਪਰੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਗਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ।
 - (3) ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਪਰ੍ਹੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਗਤੀ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ।
 - (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
- ਪ੍ਰ.93 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਜਲਈ ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਕਰੰਟ i, ਅਤੇ i,ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

- (1) $i_1 = \frac{R_2}{R_1 + R_2}i$; $i_2 = \frac{R_1}{R_2 + R_1}i$
- (2) $i_1 = \frac{R_1}{R_2 + R_1}i$; $i_2 = \frac{R_2}{R_1 + R_2}i$
- (3) $i_1 = \frac{R_1 + R_2}{R_1}i$; $i_2 = \frac{R_2 + R_1}{R_2}i$
- (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
- ਪ੍ਰ.94 ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਕੈਨ ਲਗਾਤਾਰ 20Hz ਤੋਂ 20000 Hz ਆਵ੍ਤਿਤੀ ਰੇਂਜ ਤੱਕ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਮੰਨ ਲਓ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ ਦੀ ਗਤੀ 300m/s ਸਾਰੀਆਂ ਆਵ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਸੁਣਨਯੋਗ ਆਵਾਜ ਦੀ ਆਖਰੀ (extreme) ਆਵ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਤਰਗ ਲੈਬਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।
 - (1) 6.5mm
- 16.5mm (2)
- (3) 116.5mm
- 61.5mm (4)

Q.95	what	increase the velocity		y?:	ų.95	ਉਸ	ਾ ਕਿਸੇ ਚਲ ਰਹੀ ਵਸਤੂ ਦ ਦੀ ਗਤਿਜ ਊਰਜਾ ਕਿੰਨੇ		
	(1)	3 times	(2)	6 times			3 ਗੁਣਾ	(2)	6 ਗੁਣਾ
	(3)	2 times	(4)	9 times		(3)	ਦੁਗਣੀ	(4)	9 ਗੁਣਾਂ
Q.96		electric kettle is rated e resistance of its ele 52.9 ohm		& 1000W, What 5.29 ohm	Ų.96	ਦੇ ਸ	ਬਿਜਲਈ ਕੇਤਲੀ ਦੀ ਰੇਨਿ ਪਰਿਗ (element) ਦੀ ਪ੍ਰ 52.9 ohm		
	(3)	529 ohm	(4)	5290 ohm			529 ohm	(4)	5290 ohm
Q.97	and (1)	wave lengths correspond lights are λ_v , λ_y ,	and λ, re (2) λ	espectively then: $x_y < \lambda_y < \lambda_z$	ų.97	ਦੀ ਹ (1)	$egin{align} egin{align} e$	ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਅਤੇ λ੍ਰਹੋ (2) λ	iਵੇ ਤਾਂ ਪ√< λ , < λ ,
Q.98	on a black be the (1) (2) (3) (4)	image of a candle is screen. If the lower has, to make it complete size and intensity image same, intensimage and intensity image small, intensimage becomes bigg	nalf of the etely opa of the in ity reduce y remain ity same ger, inten	e lens is painted aque. What will hage attained? ced same sity reduced	ų.98	ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਾ ਦੇ ਸਾ (1) (2) (3) ਪ੍	ਮੌਮਬੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿਬ ਉ ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਦਰਸ਼ੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਪੈ ਈਜ ਅਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿਬ ਦਾ ਸਾਈਜ਼ ਉ ਜਾਵੇਗੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿਬ ਦਾ ਸਾਈਜ ਛੋਟਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿਬ ਦਾ ਸਾਈਜ ਛੋਟਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿਬ ਦਾ ਸਾਈਜ ਛੋਟਾ	਼ੈੱਤਲ ਲੈਂਜ ਕਰ ਲੈਂਨਜ ਟ ਕਰ ਦਿੱਤ ਕੀ ਫਰਕ ਪਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ' ਉਹੀ ਰਹੇਗਂ ਅਤੇ ਤੀਬਰ	ਦੁਆਰਾ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿਬਿਥ ਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਘੱਟ ਗੇ ਤਾ ਉਹੀ ਰਹੇਗੀ
Q.99	solar	purpose of glass cover cooker is to Allow one to see the Allow more sunlight Prevent the entry of Reduce heat loss by	e food be at into bo f dust in	eing cooked x the box	ਪ.99	ਜਾਂਦ (1) (2)	ਂ ਕੁਕੱਰ ਦ ਬਕਸੇ ਦੇ ਉਾ r ਹੈ ? ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਭੋਜ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ। ਤਾਂ ਜੋ ਧੂੜ ਕਣ ਅੰਦਰ	ਨ ਪੱਕ ਗਿਆ ਰਨਾਂ ਜਿਆ	ਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਾਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ <i>.</i>
Q.100	A 60	kg man goes around	d the ear	th in a satellite.			ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਦਰਲੀ ਗਰਮੀ		
	In the (1) (3)	e Satellite his weight 6 kg 60 N	(2) (4)	Zero 600 N		ਅੰਦਰ	ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪੁੰਜ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਨ ਉਸਦਾ ਭਾਰ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇ	ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਿਹ	ਉਹ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਦੇ ਾ ਹੈ। ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਦੇ
Q.101		Principle on which ((1)	_	(2)	Zero
	(1) (3)	Magnetism Electro magnetic	(2) (4)	Electric field Flux			60 N	(4)	600 N
	\~ <i>)</i>	Induction	(7)	ı iux			ਹੈਟਰ ਕਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਕੈ	ਮ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਹੈ
Q.102	Two	bodies with kinetic	eneroies	in ratio del are			ਮੈਗਨੇਟਿਜ਼ਮ	(2)	ਬਿਜਲਈ ਖੇਤਰ
4.	movi	ng with equal linear i	momenti	im. The ratio of		(3)	ਬਿਜਲ ਚੁੰਬਕੀ ਪ੍ਰੇਰਣ	(4)	ਫਲੱਕਸ
	their	masses is.			प्.102	ਦੇ ਵ	ਸ਼ਤੂਆਂ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਸਰਨ	ਨ ਆਵੇਗ ਨ	ਾਲ 4:1 ਅਨੁਪਾਤ

16

(1) 1:2 (3) 4:1

(2)

(4)

1:1

1:4

ਪ੍ਰ.102 ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਸਰਲ ਆਵੇਗ ਨਾਲ 4:1 ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਤਿਜ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੰਜ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੋਵੇਗਾ। (1) 1:2 (3) 4:1 (2) (4). 1:1

1:4

Q.103		oirical formula of cocular mass is 60. The					ਿਦਾ ਮੂਲ−ਅਨੁਪਾਤ i 60 ਹੈ। ਤਾਂ ਅਣੂ ਸੂ		
	be?				(1)	(СН,О	(2)	$C_2H_4O_2$
	(1)	СН,О	(2)	C,H,O,	(3)	(С,Н,О,	(4)	$C_4H_8O_4$
		C,H ₆ O,	(4)	$C_4H_8O_4$	21 104 fs	<u>.</u>	ੰ ਲਿਖਤ ਆਇਨਾਂ ਵਿ	ਤੇ' ਨਿਸ਼ ਨੌਂਟ	ਲ 18 ਇਲੈੱਕਟਾਨ
Q.104	Whi	ch of the following i	ons have	18 electrons, 19	~		ਨ ਅਤੇ 20 ਨਿਊਟ੍ਰਾ		., 10 1000 dd (r)
•		ons and 20 neutrons			(1)	_	- ·	(2)	K⁺
	(1)	Ca ²⁺	(2)	K ⁺	(3)			(4)	S ² -
	(3)	Cl ⁻	(4)	S ²⁻	(3)	Ci		(4)	3
Q.105	Whi	ch of the following i	s an exa	mple of colloid			ਲਿਖਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਲਾ		
-	(1)	Vinegar	(2)	Milk	(1)			(2)	ਦੁੱਧ
	(3)	Muddy water	(4)	Sugar Solution	(3)	Й	ਟੀਆਲਾ ਪਾਣੀ	(4)	ਖੰਡ ਦਾ ਘੋਲ
Q.106		total number of ele		that take part in			ਣੂ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿੰਨੇ ਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ	ਇਲੈਕਟ੍ਰਾ	ਨ ਬੈਧਨ ਬਣਾਉਣ
		d formation of N ₂ mo		4	(1)		0. (70 41)	(2)	4
	(1)	6	(2) (4)	8	(3)			(4)	8
	(3)		• •		•			·	•
Q.107		ompound contains			ਪ੍ਰ.107 ਇ	ਕਾਰ = ``	ਸਾਇਣਕ ਯੀਗਕ । ਜੇ ਨਿੱਟ C–O ਜੈਸ	ਵਚ ਛ C ਵਜੈਪਜ਼ੋਰਿ	-H बयत, स ८-८ ज्यासम्बद्धी
		ds and one C=O	bona. I	ne formula of			ਤੇ ਇੱਕ C=O ਬੈਧਰ		=
		pound is	(2)	и сосы			CCH,COOH		
		H,CCH,COOH	(2) (4)	H ₃ CCOOCH ₃	(3)	Н	CCOCH,	(4)	н,ссоосн,
	(3)	H,CCOCH,		-)[108 (ነ ሰብ)1 ਮੋਲਰ NaOH ਘੋਰ	ਕਦੀ nH	ਹੋਵੇਗੀ
Q.108	•	H of 0.001M NaOH			-	1)	11	(2)	10
		(1) 11	(2)	10		3)	12	(4)	9
		(3) 12	(4)	9				•	
Q.109	Wh	ich substance will co	ntain ma	ximum number of	ਪ੍ਰ.109 ਕਿ	ਸ਼ਾ	ਪਦਾਰਥ ਵਿਚ ਸਭ ਤ	ਾਜਆਦਾ (=)	ਪਰਮਾਣੂ ਹਨ
	ator						gm of NaOH	(2)	
	(1)	_	(2)	4.4gm of CO ₂	(3)	2	gm of H ₂	(4)	24gm of O ₂
	(3)	2gm of H ₂	(4)	24gm of O ₂			0 m. 1 0 3		· ·
-Q.110	Wh	ich one of following	should	not be done			ਵਿਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਨਹੀ		
	(1)	Placing dilute H ₂ S	O₄ in a 2	Zn vessel			ਲਕੇ H₂SO₄ ਨੂੰ ਜਿੰ		
	(2)	Placing copper su	lphate in	Ag vessel	(2)		ਾਪਰ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਘੋਲ -	ਨੂੰ ਚਾਦਾ	ਦ ਬਰਤਨ
	(3)	Placing dil H ₂ SO	in copp	er vessel			ਵੱਚ ਰਖਣਾ	_	
	(4)	Placing zinc s	ulphate	solution in a	(3)	ี่ บ	ਲਕੇ H₂SO₄ਨੂੰ ਕਾਪ	ਰ ਦੇ ਬਰਤ	ਤਨ ਵਿਚ ਰਖਣਾ —~~
		copper vessel.					ਜਕ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਘੋਲ ਨੂੰ ਰ		
Q.111	Wh	nat is the mass perc	entage	of hydrogen and	ਪ੍ਰ.111 ਹਾ	ਈਫ	ਭਰੋਜਨ ਪਰਆਕਸਾਈ	ਡਿ (H₂O;) ਵਿੱਚ ਹਾਈਡਰੋਜਨ
		gen in hydrogenper			ਅਤੇ	3 n	<u>ਾਕਸੀਜਨ ਦੀ ਪੁੰਜ</u> ਼	ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਮ	ਾਤਰਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।
	(1)	5.88%; 94.12%			(1)) 5	.88% ; 94.12%		
	(2)	6.88%; 93.12%			(2)) 6	5.88% ; 93.12%		
	(3)	94.12%; 5.88%			(3) 9	94.12% ; 5. 88 %		
	(4)	93.12%; 6.88%		•	(4) 9	3.12%; 6.88%		

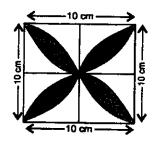
Q.H		he balanced equation		•	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		•
		$1+x$ HNO, \rightarrow 3Cu(NC	-	-	ฮิ1 3Cu+x HNO ₃	>3Cu(NO3)₂+	yNO+ 4H ₂ 0
	(1)	3,1	(2)	8,6	(1) 3,1	(2)	8,6
	(3)	8,2	(4)	7,1	(3) 8,2	(4)	7,1
Q.11:		oy German Silver do owing metal.	es not c	ontain one of the	ਪ੍ਰ.113 ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਧਾਤੂ ਜਰਮ ਹੁੰਦੀ	ਨ ਸਿਲਵਰ ਵਿੱਚ	ਹਿਰੜੀ ਧਾਤ ਨਹੀਂ
	(1)	Cu (Copper)	(2)	Zn (Zinc)	(1) Cu (ਕਾਪਰ)	(2)	Zn (ਜਿੰਕ)
	(3)	Ni (Nikel)	(4)	Ag (Silver)	(3) Ni (ਨਿੱਕਲ)	(4)	Ag (ਸਿਲਵਰ)
Q.114	site	ich part of the human for complete diges teins and fats.			ਪ੍.114 ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਾਚਨ ਨਲੀ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਚਰਬੀ, ਪੂ (1) ਮਿਹਦਾ		
	(1) (3)	Stomach Large Intestine	(2) (4)	Small Intestine Rectum	(3) ਵੱਡੀ ਆਂਦਰ	(4)	ਰੈਕਟਮ
0.115	5 Wh	ich of the followin	o nair	s is incorrectly	ਪ੍.115 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ੀ	ਕਿਹੜੇ ਜੋੜੇ ਦਾ 1	ਮੇਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
•		ched?	g pans	s is incorrectly	(1) ਲਿਗਾਮੈਂਟ– ਪੀਲ		
	(1)	Ligament-yellow el	astic tis	Sile :	(2) ਕਾਰਟੀਲੇਜ- ਐਂਡ	=	3
	(2)	Cartilage- adipose			(3) ਲਸ਼ੀਕਾ−ਤਰਲ ਜੋ		=
	(3) (4)	Lymph- fluid conne Bone-skeletol conne	ctive tis	sue	(4) ਹੱਡੀ- ਪਿੰਜਰ ਜੋੜ	_	
0.116	` '				ਪ੍.116 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਥਨਾ	ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਿ	ਪੂਰੀ ਮੈਰੀਸਟੈਮ ਸਾਰੇ
Q.III	mer	ch of the following istem?			ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ		
	(1)1	t is present at t	he gro	wing tips of	(1) ਇਹ ਤਣਾ ਤੇ ਜੜ੍ਹ (3) ਇਹ ਤਣੇ ਨਵੀ		
		stems and roots.			(2) ਇਹ ਤਣੇ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ	ਜੜ੍ਹਦਾਲਬ	ाष्ट्राहर इप्या
		t brings about elongation			ਕਰਦ ਹਨ (3) ਇਹ ਸਕੈਂਡਰੀ ਵਿ		
		t brings about second			(ਤ) ਇਹ ਮੁਕਡਰ। ਵਿ (4) ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਵਿ		
		t brings about primar					
Q.117		ch part of the brain			ਪ੍.117 ਸਾਡੇ ਸਗ਼ੈਰ ਵਿੱਚ ਤਾ	ਭਮੇਲ _ੂ ਨਾਲ ਹੋਣ	`ਵਾਲੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਼
		ements of our body, si	ich as ri	ding a bicycle?	ਜਿਵੇਂ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉ	ਣਾ, ਦਿਮਾਗ ਦੇ	ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ
	(1)		(2)	Cerebellum	ਨਿਅੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜ		
	(3)	Medulla	(4)	Pons	(1) ਸੈਰੀਬਰਮ (2) ਹੈ————————————————————————————————————	(2)	ਸ਼ੈਰੀ ਬੈਲਮ
					(3) ਮੈਡੂਲਾ	(4)	ਪੋਨਸ
Q.118	The	correct order of the	parts	of a nerve cell	ਪ੍.118 ਇੱਕ ਨਾੜੀ ਸੈਲ ਵਿੱਚ	ਸਵੇਦਨਾ ਦੀ ਹ	ਸਤੀ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਾਂ
		igh which a nerve im	oulse is	transmitted is.	ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱ	ਚ ਕਰਦੀ ਹੈ।	<u>.</u>
	(1)	Nerve endings-dend			(1) ਨਾੜੀ ਸਿਰੇ – ਡੈੱਫ		ਸਾਨ – ਸੈਲ ਸ਼ਰੀਰ
	(2) (3)	Cell body-axon-der			(2) ਸੈਲ ਸਰੀਰ – ਐਕ		
	(4)	Dendrites-nerve end Dendrites-cell body-			(3) ਡੈਂਡਰਾਈਟਸ – ਨ	ਾੜੀ ਸਿਰੇ – ਸੈਨ	ਲ ਸਰੀਰ ਐਕਸਾਨ
				_	(4) ਡੈਡਰਾਈਟਸ – ਸੈ		
Q.119	Whic	h of the following c	ell orga	anelle does not	ਪ੍.119 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ		
		cipate in cellular divisi			ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ?		40 IEO
				Chromosomes	(1) ਰਾਈਬੋਸੋਮਜ਼	(2)	ਗੁਣਸੂਤਰ
	(-)	Cytoplasm	(4)	Nucleus	(3) <mark>ਸਾਇਟੋਪਲਾਜ਼</mark> ਮ	(4)	ਜ਼ੌਦਰੂ ਰ ਕੇਂਦਰਕ
				18		• • •	- - -

- cockroach. What type of muscles would he observe, when he views the slide under a microscope.
 - Striated muscles **(1)**
 - (2) Non-striated muscles
 - Both striated and non-striated muscles
 - Nervous tissue
- .Q.121 Which of the following statement is true about dicotyledons.
 - (1) Their root system consists of similar fibrous roots
 - Their leaves have parallel venation
 - Their vascular bundles are arranged in a ring
 - (4) Their flowers are trimerous
- Q.122 Which is the largest endocrine gland in human beings.
 - (1) Pituitary
- Adrenal **(2)**
- (3) Thyroid
- **Parathyroid** (4)
- O.123 A plant has a body differentiated into root, stem & leaves. It also has tissue for conduction of water and other substances, but has naked embryo. Under which type will such plants be classified?
 - (1) Gymnosperms
- **(2)** Angiosperms
- (3) Bryophyta
- (4)Pteridophyta
- Q.124 Which part of the human ear converts pressure variations into electrical signals.
 - Eustachian tube (1)
- (2) Auditory nerve
- Ear drum (3)
- **(4)** Cochlea
- Q.125 Choose the correct hierarchy in classification group.
 - Phylum-class-order-family-species
 - Phylum-order-class-family-species
 - Phylum-class-family-order-species
 - Phylum-order-family-class-species
- Q.126 In which of the following ways the number 123456789 can be written as the product of powers of prime numbers.
 - (1) $3^2 \times 3803 \times 3607$
 - $7^2\times3807\times3607$ **(2)**
 - $13^2 \times 3801 \times 3601$ (3)
 - $11^2 \times 3813 \times 3813$

- Q.120 Gautam prepared a slide of thigh muscles of ਪ੍ਰ.120 ਗੋਤਮ ਨੇ ਕੋਕਰੋਚ ਦੇ ਪੱਟ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਲਾਈਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਸਲਾਈਡ ਨੂੰ ਸੁਖਮਦਰਸ਼ੀ ਹੇਠਾ ਦੇਖਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰੇਸ਼ੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ।
 - (1) ਧਾਰੀਦਾਰ ਰੇਸ਼ੇ
 - (2) ਧਾਰੀਰਹਿਤ ਰੇਸ਼ੇ
 - (3) ਦੋਨੋਂ ਧਾਰੀਦਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰੀ ਰਹਿਤ ਰੇਸ਼ੇ
 - (4) ਨਾੜੀ ਟਿਸ਼ੁ
 - ਪ.121 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਦੋ-ਬੀਜ ਪੱਤਰੀ ਪੌਦਿਆ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ।
 - (1) ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਜੜ੍ਹਾ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 - (2) ਪੱਤਿਆ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਆਂਤਰ ਵਹਿਣੀ ਪ੍ਣਾਲੀ
 - (3) ਪਰਿਵਹਿਨ ਟਿਸ਼ੂ ਗੋਲਾਕਾਰ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 - (4) ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਤਿੰਨ ਪੱਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 - ਪ.122 ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ 'ਅੰਦਰ ਰਿਸਾਵੀ' ਗ੍ਰੈਥੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
 - (1) ਪਿਟੁਈਟਰੀ
- (2) ਐਂਡਰੀਨਲ
- (3) ਬਾਈਰਾਇਡ
- ਪੈਰਾਬਾਈਰਾਇਡ (4)
- ਪ.123 ਇਕ ਪੋਦੇ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ, ਤਣਾ ਅਤੇ ਪੱਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸੰਚਾਲਣ ਲਈ ਸੰਚਾਰ ਟਿਸ਼ੂ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਰੂਣ ਨੌਗੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੌਦੇ ਕਿਸ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ।
 - ਜਿਮਨੋਸਪਰਮ
- ਐਂਜੀਓਸਪਰਮ
- (3) ਬਾਇਓਫਾਈਟ
- ਟੈਰਿਡੋਫਾਈਟ (4)
- ਪ੍ਰ.124 ਮਨੁੱਖੀ ਕੈਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਭਾਗ ਦਬਾਅ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਬਿਜਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ।
 - (1) ਯੁਸ਼ਟੇਸ਼ੀਅਨ ਟਿਊਬ
- ਸ਼ੋਤ ਨਾੜੀ (2)
- (3) ਕੰਨ ਦਾ ਪਰਦਾ
- ਕਾਕਲੀਆ (4)
- ਪ੍ਰ.125 'ਵਰਗੀ ਕਰਨ ਗਰੁਪ' ਦੀ ਸਹੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਚੁਣੋ।
 - (1) ਫਾਈਲਮ-ਸੇਣੀ- ਆਰਡਰ-ਕੁੱਲ-ਜਾਤੀ
 - (2) ਫਾਈਲਮ-ਆਰਡਰ- ਸ਼ੇਣੀ-ਕੁੱਲ-ਜਾਤੀ
 - (3) ਫਾਈਲਮ–ਸ਼੍ਰੇਣੀ–ਕੁੱਲ–ਆਰਡਰ–ਜਾਤੀ
 - (4) ਫਾਈਲਮ-ਆਰਡਰ-ਕੁੱਲ-ਸ਼ੇਣੀ-ਜਾਤੀ
- ਪ੍ 126 ਸੰਖਿਆ 123456789 ਨੂੰ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਘਾਤ ਦੇ ਗੁਣਨਫਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੌਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿਚੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 - (1) $3^2 \times 3803 \times 3607$
 - (2) $7^2 \times 3807 \times 3607$
 - (3) $13^2 \times 3801 \times 3601$
 - (4) $11^2 \times 3813 \times 3813$

- Q.127 A train covers a distance of 480 km with a constant speed. If the train runs with a speed 8km/hr less than the original speed then it takes 3 hours more to cover the distance. Find the speed of the train
 - (1) 60km/hr
- (2) 40km/hr
- (3) 50km/hr
- (4) 30km/hr

Q.128

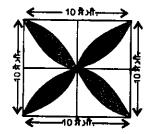

In the given figure, find the area of the shaded region. Here ABCD is a square with side 10cm. The semi circles are drawn by taking each side of the given square as diameter (take $\pi = 3.14$)

- (1) 97 cm²
- (2) 67 cm²
- (3) 75 cm²
- (4) 57cm²
- Q.129 If the triangle XYZ is distorted so that \angle Y is doubled and \angle Z is tripled, then \angle X becomes a right angle which of the following is a possible value for \angle Y.
 - (1) 75°
- (2) 60°
- (3) 450
- (4) 30°
- Q.130 A taxi charges Rs 75 for the first quarter of a mile and Rs15 for each additional quarter of the mile. The charges in rupees for a trip of d miles is
 - (1) 75+15d
- (2) 75+75d
- (3) 75+15 (4d-1)
- (4) 75+4 (d-1)
- Q.131 A farmer has some chickens and some cows in his farm house. If the animals have a total of 120 heads and a total of 300 feet, how many chickens does the farmer have?
 - (1) 60
- (2) 70
- (3) 80
- (4) 90
- Q.132 If $\tan\theta + \cot\theta = 2$, then the value of $(\tan\theta)^{100} + (\cot\theta)^{100}$ is equal to.
 - (1) 200
- (2) 100
- (3) 150
- (4) 2
- Q.133 A circle is inscribed in a given square and another circle is circumscribed about the same square. What is the ratio of the area of the inscribed to the circumscribed circles?
 - (1) 1:4
- (2) 4:9
- (3) 1:2
- (4) 2:3

- ਪ੍ਰ.127 ਇਕ ਰੇਲ ਗੱਡੀ 480 ਕਿ:ਮੀ. ਦੀ ਦੂਰੀ ਇਕ ਸਮਾਨ ਚਾਲ ਨਾਲ ਭੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਚਾਲ 8 ਕਿ:ਮੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ 3 ਘੰਟੇ ਜਿਆਦਾ ਲਗਦੇ। ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦੀ ਚਾਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 - (1) 60 ਕਿ:ਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ
- (2) 40 ਕਿ:ਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ
- (3) 50 ਕਿ:ਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ
- (4) 30 ਕਿ:ਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ

ਪ੍ਰ.128

ਦਿਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਛਾਇਆਦਾਰ ਡਿਜਾਇਨ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ। ਇਥੇ ABCD ਇਕ ਵਰਗ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਹਰੇਕ ਭੂਜਾ 10 ਸੈ:ਮੀ ਹੈ। ਵਰਗ ਦੀ ਭੂਜਾ ਨੂੰ ਵਿਆਸ ਮੰਨਕੇ ਅਰਧ ਚੱਕਰ ਖਿਚੇ ਗਏ ਹਨ। (π ਦਾ ਮੁੱਲ 3.14 ਲਓ)

- (1) 97 ਸੈ:ਮੀ²
- (2) 67 ਸੈ:ਮੀ²
- (3) 75 ਸੈ: ਮੀ²
- (4) 57 ਸੈ:ਮੀ²

ਪ੍.129 ਜੇ ΔXYZ ਦੇ ∠Y ਨੂੰ ਦੁਗਣਾ ਅਤੇ ∠Z ਨੂੰ ਤਿਗਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ∠X ਦਾ ਮਾਪ ਸਮਕੋਣ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ∠Y ਦਾ ਮਾਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (1) 75°
- (2) 60°
- $(3) 45^{\circ}$
- (4) 300

ਪ੍.130 ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਹਰੇਕ ਮੀਲ ਫਾਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੌਥੇ ਹਿਸੇ ਲਈ 75 ਰੁਪਏ ਕਿਰਾਇਆ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਹਰ ਚੌਥਾਈ ਮੀਲ ਲਈ 15 ਰੁਪਏ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਰੀ 'd' ਮੀਲ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਰੁਪਿਆ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ

- (1) 75+15d
- (2) 75+75d
- (3) 75+15 (4d-1)
- (4) 75+4 (d-1)

ਪ੍.131 ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਕੋਲ ਕੁਝ ਚੂਜੇ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਗਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 120 ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 300 ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਕੋਲ ਚੁਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਸੋ?

- (1) 60
- (2) 70
- (3) 80
- (4) 90

ਪ੍.132 ਜੇਕਰ tanθ+Cotθ=2 ਹੋਵੇ ਤਾਂ (tanθ)^{1∞}+(Cotθ)^{1∞} ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ

- (1) 200
- (2) 100
- (3) 150
- (4) 2

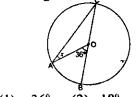
ਪ੍ਰ.133 ਇਕ ਵਰਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੂਜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਚੱਕਰ ਖਿਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰਗ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਿਖਰਾਂ ਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਚੱਕਰ ਖਿਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਦਰਲੇ ਚੱਕਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਚੱਕਰ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਚ ਅਨੁਪਾਤ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (1) 1:4
- (2) 4:9
- (3) 1:2
- (4) 2:3

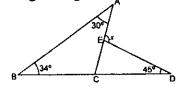
Q.134 What is the set A if

 $A = \{x: x \in \mathbb{R}; x^2 = 9 \text{ and } 2x = 4\}$

- (1) Infinite set
- (2) Finite set with two elements
- (3) Singleton set
- (4) Empty set
- Q.135 In the figure, the value of x is.

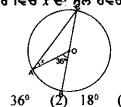

- (1) 36°
- (2) 18°
- (3) 54° (4) 68°
- Q.136 In the given figure, the value of x is.

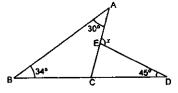

- (1) 45°
- $(2) 34^{\circ}$
- (3) 64° (4) 109°
- Q.137 The value of $0.4\overline{23}$.
 - 419 (1) 999
- 419 (2)990
- 423 (3) 1000
- 421 (4) 999
- Q.138 A man buys a pair of shoes for 10% less than its original value and sells it for 10% more than its original value. His gain or loss percentage is.
 - (1) No profit, no loss
- (2) 20% profit
 - (3) Less than 20% profit
- (4) More than 20% profit
- 0.139 What are the real roots of $2^{2x^2-7x+5}=1$.
- (2)
- (3)
- (4)
- $Q.140\ The$ probability that a non-leap year has 53 sundays is.
 - (1)
- **(2)** 5
- (3)
- (4)

- ਪ੍ਰ.134 ਸਮੂਹ A ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ A={x: x∈R; x²= 9 ਅਤੇ
 - (1) ਅਨੰਤ ਸਮੂਹ
 - (2) ਗਿਣਨਯੋਗ ਦੋ ਐਸਾਂ ਵਾਲਾ
 - (3) ਇਕਰਿਹਾ ਸਮਹ
 - (4) ਖਾਲੀ ਸਮੂਹ
- ਪ੍ਰ.135 ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।

- (1)
- - (3) 54° (4) 68°
- ਪ੍ਰ.136 ਦਿਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ x ਦਾ ਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

- 45° (1)
- $(2) 34^{\circ}$
- - (3) 64° (4) 109°
- ਪ੍.137 _{0.423} ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ। 419
 - (1) 999
- 419 (2) 990
- 423 (3) 1000
- 421 (4) 999
- ਪ੍ਰ.138 ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਜੋੜਾ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਤੋਂ 10% ਘੱਟ ਤੇ ਖ਼ੀਦਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਤੋਂ 10% ਲਾਭ ਤੇ ਵੇਚ ਦਿਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਭ % ਜਾਂ ਹਾਨੀ % ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
 - (1) ਨਾਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਨੀ
 - (2) 20% ਲਾਭੋਂ
 - (3) 20% ਤੋਂ ਘਟ ਲਾਭ
 - (4) 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ
- ਪ੍ਰ.139 ੭²×²-७×+5=1 ਦੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੂਲ ਹਨ।

- (4)
- ਪ.140 ਇਕ ਬਗੈਰ ਲੀਪ ਸਾਲ ਵਿਚ 53 ਐਤਵਾਰ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?
 - (1)
- $\frac{1}{5}$ (2)
- (3)
- (4)

Q.141 What is the unit digit in.

$$(6374)^{1793} \times (625)^{317} \times (341)^{491}$$

- (1) 0
- (2) 2
- (3)
- (4) 5

Q.142 If
$$\frac{37}{13} = 2 + \frac{1}{x + \frac{1}{y + \frac{1}{z}}}$$
 where x,y, z are natural numbers then values of x,y,z are

numbers then values of x,y,z are

- (1) 1,2,5
- 1,5,2
- (3) 5,2,1
- (4)2,5,1

Q.143 Find the value of $\sqrt[3]{\sqrt{0.000064}}$

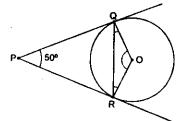
- (1) 0.02
- (2) 0.2
- (3) 0.08
- **(4)** 0.8

Q.144 The length of the shadow of a tree is $\sqrt{3}$ times the height of the tree. The angle of elevation of the sun is.

- $(1) 30^{\circ}$
- (2) 45°
- (3) 60°
- (4)900

Q.145 In the given figure, PQ and PR are the tangents to the circle with centre O such that $\angle QPR = 50^{\circ}$ then ∠OQR is equal to

- $(1) 25^{\circ}$
- 30° **(2)**
- 40° (3)
- 50° (4)

Q.146 Who led the procession of workers to the event 'Bloody Sunday' in Russia?

(2)

- (1) Gapon
- Lenin
- (3) Kerensky
- (4) Stalin

Q.147 Who hosted Congress of Vienna?

- (1) Bismark
- Nepoleon Bonaparte
- (3) Voltaire
- (4) Malternich

Q.148 Amritsar was founded by.

- (1) Sri Guru Angad Dev Ji
- Sri Guru Amar Das Ji
- (3) Sri Guru Ram Das Ji
- (4) Sri Guru Gobind Singh Ji

ਪ੍ਰ.141 ਸੰਖਿਆ (6374)¹⁷⁹³×(625)³¹⁷×(341)⁴⁹¹ ਦੇ ਇਕਾਈ ਸਥਾਨ ਦਾ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ

- (1) 0
- 2 (2)
- (3) 3
- (4)

ਪ੍ਰ.142 ਜੇਕਰ
$$\frac{37}{13} = 2 + \frac{1}{x + \frac{1}{z}}$$
 ਜਦ ਕਿ x,y, z

ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ ਤਾਂ x,y,z ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ।

- (1) 1,2,5
- (2) 1,5,2
- (3) 5,2,1
- (4)2,5,1

ਪ੍ਰ.143 $\sqrt[3]{\sqrt{0.000064}}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

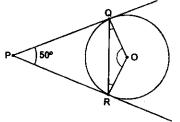
- (1) 0.02
- (2)0.2
- (3) 0.08
- (4) 0.8

ਪ੍ਰ.144 ਇਕ ਦਰਖਤ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਰਖਤ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੋਂ $\sqrt{3}$ ਗੁਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੂਰਜ ਦਾ ਉਚਾਣ ਕੋਣ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

- $(1) 30^{\circ}$
- 45° (2)
- $(3) 60^{\circ}$
- (4)90°

ਪ੍.145 ਦਿਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ PQ ਅੰਤੇ PR ਕੇਂਦਰ O ਵਾਲੇ ਚੱਕਰ ਦੀਆਂ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ $\angle \mathsf{QPR} = 50^\circ$ ਹੋਂਵੇ ਤਾਂ ∠OQR ਦਾ ਮਾਪ ਹੋਵੇਗਾ।

- $(1) 25^{\circ}$
- 30° (2)
- $(3) 40^{\circ}$
- (4) 50°

ਪ੍.146 ਜਦੋਂ ਰੂਸ ਵਿੱਚ 'ਖੁਨੀ ਐਤਵਾਰ' ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਤਾਂ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੌਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ?

- (1) **ਗੈ**ਪੌ
- ਲੈਨਿਨ (2)
- (3) ਕੇਰੇਸਕੀ
- (4)ਸਟਾਲਿਨ

ਪ੍ਰ.147 ਵਿਆਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮੇਜਬਾਨ ਕੌਣ ਸੀ?

- (1) ਬਿਸਮਾਰਕ (3) ਵਾਲਟੇਅਰ
- ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ (2) ਮੈਟਰਨਿਖ
- (4)

ਪ੍.148 ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਰੱਖੀ ?

- (1) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ
- (2) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਦੇਵ ਜੀ
- (3) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ
- (4) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

 Q.149 Annexation of the Punjab by the British in (1) 15 August, 1947 A.D. (2) 26 January, 1950 A.D. (3) 29 March, 1849 A.D. (4) 21 February, 1849 A.D. 	ਪ੍ਰ.149 ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? (1) 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਈ. (2) 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਈ. (3) 29 ਮਾਰਚ, 1849 ਈ. (4) 21 ਫਰਵਰੀ, 1849 ਈ.
 Q.150 Read the following statements and choose the correct option. (A) Allahabad pillar inscription is written in praise of Chandra Gupta-I (B) The Vishnu temple at Devgarh is dedicated to Lord Vishnu. (1) A is false but B is true. (2) B is false but A is true. (3) Both A and B are true. (4) Both A and B are false. 	ਪ੍.150 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨ ਪੜੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। (A) ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਥੰਮ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਚੰਦਰ-ਗੁਪਤ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਪ੍ਸੰਸਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। (B) ਦਿਉਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਹੈ। (1) A ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ B ਸਹੀ ਹੈ। (2) B ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ A ਸਹੀ ਹੈ। (3) A ਅਤੇ B ਦੋਨੋਂ ਸਹੀ ਹਨ। (4) A ਅਤੇ B ਦੋਨੋਂ ਗਲਤ ਹਨ।
 Q.151 Which of the following is not correct matching. (1) Gautama Budha - Tathagat (2) Vardhamana - Mahavira (3) Ashoka - Priyadarshi (4) ChandraGupta-I - Napoleon of India 	ਪ੍.151 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਗਰੁਪ (ਜੁਟ) ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ? (1) ਗੋਤਮ ਬੁੱਧ – ਤਥਗਤ (2) ਵਰਧਮਾਨ – ਮਹਾਂਵੀਰ (3) ਅਸ਼ੋਕ – ਪ੍ਰਿਆਦਰਸ਼ੀ (4) ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ-! – ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਿਪੋਲੀਅਨ
Q.152 Match the events and movements given below with the name of the persons associated with them.	ਪ੍.152 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਜੁਟ ਮੇਲ ਕਰੋ।
 (a) Formation of Muslim League (b) Partition of Bengal (c) Jallianwala Bagh Massacre (d) Khilafat and non co-opertion movement (i) Ali-Brothers (ii) Lord Curzon (iii) General Dyer (iv) Agha Khan 	(1) ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ (i) ਅਲੀ ਭਰਾ (2) ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵੰਡ (ii) ਲਾਰਡ ਕਰਜਨ (3) ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ (iii) ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ (4) ਖਿਲਾਫਤ ਅਤੇ ਨਾ ਮਿਲ (iv) ਆਗਾ ਖਾਨ
Which is the correct matching 1) a-(i), b-(ii), c-(iii), d-(iv) 2) a-(ii), b-(iii), c-(i), d-(iv) 3) a-(iv), b-(ii), c-(iii), d-(i) 4) a-(iii), b-(iv), c-(i), d-(ii)	ਵਰਤਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਿਹੜਾ ਜੁਣ ਸਹੀ ਹੈ। 1) a-(i), b-(ii), c-(iii), d-(iv) 2) a-(ii), b-(iii), c-(i), d-(iv) 3) a-(iv), b-(ii), c-(iii), d-(i) 4) a-(iii), b-(iv), c-(i), d-(ii)
Q.153 carried away the peacock throne of Shah Jahan to Perssia. (1) Mohamad Ghaznavi (2) Timur (3) Nadir Shah (4) Balban	ਪ੍ਰ.153 ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਨ ਦਾ ਮੋਰ ਪੈਖੀ ਸਿੰਘਾਸਣ ਪਰਸ਼ੀਆ ਲੈ ਗਿਆ। (1) ਮਹਿਮੂਦ ਗਜਨਵੀਂ (2) ਤੈਮੂਰ (3) ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ (4) ਬਲਬਨ
Q.154 Which Guru ordered Banda Bahadur to avenge Mughals at Nanded Sahib? (1) Sri Guru Gobind Singh Ji (2) Sri Guru Tag Bahadur Ji	ਪ੍ਰ.154 ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਦੇੜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੈਦਾ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਮੁਗਲਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ? (1) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ (2) ਸੀ ਗਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ

- (2) Sri Guru Teg Bahadur Ji
- (3) Sri Guru Hargobind Ji
- (4) Sri Guru Arjan Dev Ji

- - (2) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ
 (3) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ
 (4) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

Q.15		was the founder of			-	ਰਾਮ ਗੜ੍ਹੀਅ			
	(1) (3)	Nawab Kapur Sin Jassa Singh	gh (2) (4)	Khushal Singh Jai Singh		ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ	ਸਘ	(2) (4)	ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੈ ਸਿੰਘ
Q.15	'Bro	ich one of the natura ead Basket' of the w	orld?	is known as the	ਬਾਸਰ	ਾਟ' ਭਾਵ ਅੰਨ ਚ			ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੀ 'ਬਰੈਡ ਦਾ ਹੈ?
	(1)	The Steppes Region			• •	ਸਟੈਪੀਜ ਖੰਡ			
	(2) (3)	The Monsoon Reg The Mediterranea		n		ਮਾਨਸੂਨੀ ਖੰਡ ਰੂਮਸਾਗਰੀ ਖੰਡ			
	(4)	The Equatorial Re				ਤੂ-ਮੱਧ ਸਾਗਰੀ ਭੂ−ਮੱਧ ਸਾਗਰੀ			
Q.15°	on t	ich of the following i he Chhotanagpur Pl			ਪ੍ਰ.157 ਹੇਠ ਦੇ ਪ	ੂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ । ਠਾਰ ਤੇ ਸਥਿਤ	ਕਹੜਾ ਉ ਹੈ ?	ਦਯੋਗਿਕ :	ਸ਼ਹਿਰ ਛੋਟਾ ਨਾਗਪੁਰ
	(1)	Chennai	(2)	Ranchi		ਚੇਨਈ ਚੇਨਈ	(2)	ਰਾਂਚੀ	
0.16	(3)	Srinagar	(4)	Sundernagar		ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ	(4)	ਸੁੰਦਰਨ	ਗਰ
Q.15	I'he is by	dominant type of irri	gation in	Peninsular India	ਪ੍ਰ.158 ਦੱਖ	ਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱ	ਚ ਸਭ :	ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾ ਵ	ਸ਼ਾਲੀ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ
	(1)	Canals	(2)	Tanks		5 ਕਿਹੜਾ ਹੈ ? =ਿਹ	(6)		
	(3)	Wells	(4)	Sprinklers	(1)	ਨਹਿਰਾਂ ਖਹ	(2) ਤਰ (4) ਛਿ		ਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ
Q.159	In re	espect of which one	of the	following crops,		=			ੱਲਿਖੀਆਂ ਫਸਲਾਂ
	the (Green Revolution in i Maize			ਵਿੱਚ	ਂ ਕਿਸ ਫਸਲ ਤੋ			
	(3)	Rice	(2) (4)	Wheat Pulses	(1)	ਮੱਕੀ	(2)	ਕਣਕ	
Q.160		rocks, through whi			(3)	•	(4)	ਦਾਲਾਂ	
	fast,	are called as:-							ਹੀ ਰਿਸ਼ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
	(1)	Mushroom Rocks	• •	rd Rocks		ਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਖੁੰਬਨੁਮਾ ਚੱਟਾਨ			ਤ ਚੱਟਾਨਾ ਂ
0.14	(3)	Igneous Rocks		rmeable Rocks		ਭੁਧਨੁਸਾ ਹਟਾਨ ਅਗਨੀ ਚੱਟਾਨ			ਭ ਚਟਾਨਾ ਾਮਦਾਰ ਚੱਟਾਨਾਂ
Q.161	Whi popu	ch state of india haulation?	is the lo	west density of	ਪ੍ਰ.161 ਭਾਰ	ਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱ	ਟ ਵੱਸੋਂ ਘ	_	ਨਾ ਰਾਜ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
	(1)	Arunachal Pradesh	ı (2) Utt	ar Pradesh	(1)	ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇ		(2)	ਉਤਰ ਪ੍ਦੇਸ਼
	(3)	Punjab	(4) As			ਪੰਜਾਬ		(4)	ਅਸਾਮ
Q.162	featu	actites, Stalagmites, ares found in the Lime	estone re	and Caves like egion are formed	ਜਿਹ≆	ਕਟਾਈਟ, ਸਟੈਂਨ ਕਿ ਚੂਨਾ ਪੱਥ ਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ	ਰ ਇਲਾਹ	ੇ ਵਿੱਚ ਪਾ	ਫਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਅਕਾਰ 'ਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ੧
	оу w (1)	hich of the following Wind	g? (2) Sn	O.W	(1)		ନ'ଜ ୱ	≥ਦ ਹਨ <i>(</i> (2)	ध त.ह
	(3)	Underground water				ਭੂਮੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾ	ਣੀ	(4)	^{ਬਰ,ਫ਼} ਪਸ਼ੂ ਅਤੇ ਪੰਛੀ
Q.163	of	ive', 'Dormant' and	'Extinc	t' are the types	प्.163 'वि विश	ੂ ਰਿਆਸ਼ੀਲ', ਜਮਾਂ ਹਨ ?	'ਪ੍ਰਸੁਪਤ	', 'ঘুণ্ণ ট	ੂ ਹੋਏ' ਕਿਸ ਦੀਆਂ
	(1)	Mountains	(2)	Plateaus	• -	ਪਰਬਤ		(2)	ਪਠਾਰ
0.144	(3)	Volcanoes	(4)	Cyclones		ਜ ਵਾ ਲਾਮੁਖੀ		(4)	ਚੱਕਰਵਾਤ
Q.164	runj				ਹੈ ?	_	ਪੰਜਾਬ र	ਈ ਮੁੱਖ ਹਾ	ੜੀ ਫ਼ਸਲ ਕਿਹੜੀ
	(1) (3)	Rice Wheat	(2) (4)	Maize	(1)	•		(2)	ਮੁੱਕੀ
0.15-	, ,		(4)	Groundnut	(3)			(4)	ਮੂੰਗ ਫ਼ ਲ਼ੀ
Q.165	reare	ne leaves of which ted/fed?			ਜੀਦਾ	ਹੈ ?	वितार	ਦੇ ਦੇ ਪਿੱ	ਤਆਂ ਤੇ ਪਾਲਿਆ
	(1)	Neem	(2)	Mulberry	(1) 1	ਨੌਮ		(2)	ਸ਼ਹਿਤੂਤ
		Acacia	(4)	Mango	(3)			1-/	

- Q.166 Which of the following freedom is not available to indian citizens?
 - (1) Freedom to criticize the govt
 - (2) Freedom to start a movement to change the government
 - (3) Freedom to participate in armed revolution against the state
 - (4) Freedom to assemble peacefully and without arms.
- Q.167 Who among the following is a part of political executive?
 - (1) District collector
 - (2) Director general of police
 - (3) Secretary of the ministry of home affairs
 - (4) Home minister
- Q.168 Which of the following statements about the judiciary is false?
 - (1) Judiciary can strike down a law if it goes against the provisions of the constitution
 - (2) Every law passed by the parliament requires approval of the judiciary
 - (3) Judiciary is independent of the executive
 - (4) Any citizen can approach the judicial courts if his right is violated.
- Q.169 Among the following, which two subjects are included in union list, on which centre government can make law
 - (1) Defence and Foreign Affairs
 - (2) Banking services and Police
 - (3) Marriage and divorce and Agriculture
 - (4) Post and Telegraph Department and Education
- Q.170 In which institution 1/3 seats are reserved for women?
 - (1) In Lok sabha
 - (2) In state legislative Assemblies
 - (3) In Rajya Sabha
 - (4) Institutions of local self government
- Q.171 When and under whose leadership was Bahujan Samaj Party (BSP) formed?
 - (1) 1982, Mayawati
 - (2) 1984, Kanshi Ram
 - (3) 1985, Mulayam Singh Yadav
 - (4) 1986, Bhajan Lal
- Q.172 Which among the following is not a part of indian Preamble?
 - (1) Secularism
- (2) Socialist
- (3) Sovereign, Democratic (4) Federalism and Republic

- ਪ੍.166 ਹੇਠ ਵਰਣਿਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 - (1) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ
 - (2) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਲਹਿਰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਤੰਤਰਤਾ
 - (3) ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਹਥਿਆਰਬੈਂਦ ਵਿਦਰੋਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ
 - (4) ਸਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ
- ਪ੍ਰ.167 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਣ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ?
 - (1) ਜ਼ਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ/ ਕੁਲੈਕਟਰ
 - (2) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ
 - (3) ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਤਰਾਲੇ ਦਾ ਸਕੱਤਰ
 - (4) ਗੁਹਿ ਮੰਤਰੀ
- ਪ੍ਰ.168 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਥਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ?
 - (1) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੈਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
 - (2) ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਪ੍ਵਾਨਗੀ ਜਰਗੇ ਹੈ
 - (3) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ
 - (4) ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- ਪ੍.169 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?
 - (1) ਸੁਰੱਖਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ
 - (2) ਬੈਂਕ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ
 - (3) ਵਿਆਹ ਤੇ ਤਲਾਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
 - (4) ਡਾਕ ਤਾਰ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ
- ਪ੍ਰ.170 ਕਿਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 1/3 ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
 - (1) ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ
 - (2) ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
 - (3) ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ
 - (4) ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ–ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
- ਪ੍.171 ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਆਗੂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ?
 - (1) 1982, ਮਾਇਆਵਤੀ
 - (2) 1984, ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ
 - (3) 1985, ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ
 - (4) 1986, ਭਜਨ ਲਾਲ
- ਪ.172 ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤੀ ਪੁਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 - (1) ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ
- (2) ਸਮਾਜਵਾਦੀ
- (3) ਪ੍ਭੂਤਾ ਸੰਪਨ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ, (4) ਸੰਘਵਾਦ ਗਣਰਾਜ

ਪ੍ਰ.173 ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ Q.173 Which among the following is the biggest and ਰੁਕਾਵਟ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? strongest obstacle in the way of National ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਭਾਸ਼ਾਈ ਨੀਤੀ Integration of india. (1) Linguistic policy declared by the government (1) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਣ ਪਰਿਸ਼ਦ ਨੂੰ ਧਨ ਦੀ ਘਾਟ (2) Financial crisis faced by the National Integration. ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ (2) (3) ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਮਜਬੂਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨੌਤਾ ਦੀ ਘਾਟ (4) (3) Formation of states on the basis of Language Lack of strong and sound National Conciousness. **(4)** Q.174 Which among the following is not a part of right ਪ੍.174 ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ 2005 ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ? to information Act 2005. Ask any question from the government (1) ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣਾ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ or seek any information ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ Inspect any government work (2) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ (2)To punish any government official or (3) (3) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ department ਦੇਣਾ Take samples of material of any (4) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਂਪਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ government work get them inspected ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣੀ Q.175 In the formation of govt. in which of the following ਪ.175 ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਹਾਲਤ conditions the head of the state (President) can ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖੀ (ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ) ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦਾ have a real choice? ਹੈ ? (1) When no single party has an absolute (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ majority in the legislature ਪੂਰਣ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਨਾਂ ਹੋਵੇ (2) When a single party has absolute (2) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ majority When two or three parties are in the (3) (3) ਜਦੋਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਉਣ ਦੀ race to form the govt. ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹੋਣ When a single party has an over (4) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ whelming majority ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ Q.176 Which of the following neighbouring country has ਪ੍ਰ.176 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ better performance in terms of human ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ development than india? (1) ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ (2) ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ Sri Lanka Bangladesh (1)**(2)** (3) ਨੇਪਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (3) Nepal Pakistan (4) (4) ਪ੍ਰ.177 'ਉਪਭੋਗਤਾ ਸਰੰਖਣ ਐਕਟ'.... ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। Q.177 'Consumer Protection Act' was enacted in. (1) 1982 (2) 1984 (1) 1982 1984 **(2)** (3) 1986 1986 1988 (3) (4) 1988 (4) Q.178 In terms of GDP the share of tertiary sector on ਪ੍ਰ.178 ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ ਸਕਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ..... ਬਣਦਾ ਹੈ। 2003 is...... (1) between 20 to 30% (1) 20 ਤੋਂ 30% ਵਿਚਕਾਰ (2) 30 ਤੋਂ 40% ਵਿਚਕਾਰ (2) between 30 to 40% (3) between 40 to 50% (4) between 50 to 60% (3) 40 ਤੋਂ 50% ਵਿਚਕਾਰ (4) 50 ਤੋਂ 60% ਵਿਚਕਾਰ

ਪ੍ਰ.179 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੰਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਬਾਰਟੀ...ਕੋਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰ.180 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਸਾਲ 2001 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

(2)

(4)

70

50

(2) ਰਿਜਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

(1) ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕ

(4) ਵਿੱਤ ਕੰਪਨੀਆਂ

(3) ਨਾਬਾਰਡ

(1) 80

(3) 60

26

Q.179 is authorised to issue currency in india

Q.180 Literacy rate in Punjab according to 2001 is.

(2)

(4)

70

50

Reserve Bank of India

Finance Companies

(1) Commercial Bank

NABARD

(2)

(3)

(4)

(1) 80

(3) 60